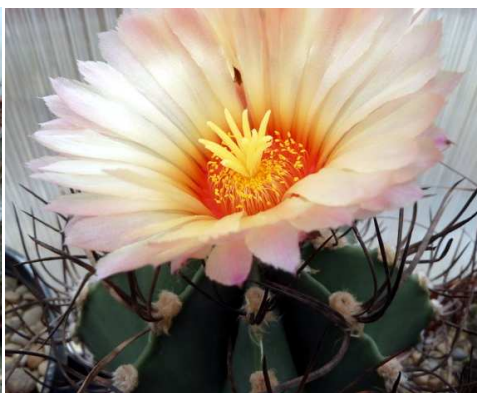

AZET

4/2015

- Z činnosti klubu – členské a výborové schůze
- Zájezd za kaktusáři východních Čech
- Zavírání sezóny v Chrudimi
- Mimořádná přednáška
- Děni v SČSPKS
- Notosekce
- Výstava sukulentů
- Jak si vedou kaktusáři na Spiši?
- Kytka čísla: *Astrophytum myriostigma*, zvláštní barva

Zazimujeme

Minule jsem v titulku vyzýval „Trošku ochladit“. To se nakonec povedlo a nastal nám – co do počasí – víceméně obvyklý podzim. Ke konci října je ještě hodně listů na stromech a barví se velmi opatrně. Občas se objeví nesmělé mrazíky, sem tam mlha, trochu popršelo. Pokud jde o počasí, konečně můžeme říci: Nic mimořádného. Někteří z nás možná pozorovali úplné zatmění měsíce a na chvíli se nám zase vrací řádný středoevropský čas.

Úředníci na všech úrovních způsobují nejrůznější rozruch. Na úrovni evropské byla schválena nešťastná transatlantická hospodářská dohoda TTIP, u nás padaly některé těžké limity na severu Čech, v některých městských zastupitelstvech se hádají a policisté dělají ostudu se zneužívání pravomoci a zpronevěřováním pokut. Pro pozitivní rozhodnutí, která zůstávají ve stínu, je nutné udělat místní referendum (např. k (ne)vybudování hráčského doupěte), to někdy vyjde.

Kaktusy se stěhují na zimní stanoviště poté, co kaktusářům vyvrcholila sezóna. V případě našeho klubu pokračováním členských schůzí s přednáškami, zájezdem, návštěvou Chrudimi, dokonce mimořádnou přednáškou a nakonec sympóziem.

Toto číslo mi vydatně pomohli naplnit textem a obrázky zejména Radek Čech, Stanislav Stuchlík, který připravil článek Milana Kováře, Rudolf Moulis a Jaroslav Kašparovský. Všem patří velký dík.

V dalším čísle najdete zejména podrobněji rozepsané sympóziem a možná se dostane na něco z historie klubu.

A protože je toto poslední letošní číslo roku, využívám této příležitosti k poděkování vám všem našim členům za přízeň a podporu, ať už jenom příspěvkem, nebo pomocí na výstavách, publikační činností či jakkoli, co mě třeba nenapadlo. Mějte se krásně a radostně, abychom se v pohodě a ve zdraví mohli opět scházet, poznávat, cestovat a bavit.

Tož radostné vánoce a šťastný nový rok 2016.

Pohoda, hezký den

Josef

Schůze výboru 11. srpna 2015

První schůze před pokračováním činnosti klubu po prázdninové přestávce se sešla v obvyklém čase na obvyklém místě u předsedy Stuchlíka. Petr Metela informoval o přípravě zájezdu do východních Čech, zozeslal členům pozvánky, aby zjistil zájem a aby mohl zajistit plné obsazení a využití autobusu. Bylo zmíněno, že Azet se tentokrát zpozdí, brněnských členů by se to nemělo dotknout. Dozvěděli jsme se, že přednášku v Brně je ochoten přednést Andrzej Mucha z Polska. Jednáme o tom, kdy a jak. Zástupci výboru SČSPKS a Redakční rady časopisu Kaktusy se připravují na zasedání v Chrudimi koncem září. Proběhla i debata o osudu sbírek kaktusů po členech, kteří nás předešli. Rovněž proběhla rozsáhlá diskuse o budoucím charakteru klubových webových stránek a byla navržena schůzka některých členů s webdesignerem. Naznačené téma aranžování příští výstavy bylo zatím odloženo na jindy. Byla oznámena nová kniha od Gabriela Vereše o mrazuvzdorných kaktusech a bylo rozhodnuto, že ji zakoupíme do klubové knihovny. K sympóziu nebyly v této chvíli žádné nové podklady, vše dohodnuté zatím platí beze změny. Proběhla i diskuse nad volbami, které

čekají náš klub v roce 2016. Příprava a zajištění zářijové členské schůze bylo předposledním bodem před gratulací Janě Čechové k jejím narozeninám. Pak už byl čas na občerstvení a volnou zábavu.

Členská schůze 4. září 2015

Schůzi zahájil a vedl předseda Stuchlík. Nejprve připomenul zítřejší zájezd. Dále zmínil, že je domluvena mimořádná přednáška Andrzejе Muchy na první říjnový pátek. Předpokládá se však začátek až v 18 hodin. Tehdy nebyla vyloučena ani změna místa konání. Dále pozval přítomné na sympóziu a připomenul pořad přednášek a místo konání. Informoval o opoždění Azetu č. 3 pro odběratele s časopisem. Dále byla oficiálně sdělena rezignace členů výboru Marka Najvara a Tomáše Kulhánka. Před řádnými volbami (výroční členská schůze v únoru 2016) výbor nehodlá kooptovat nové členy. Dále nabídl možnost hromadného objednání nové knihy o mrazozdorných rostlinách od Gabriela Vereše a vyzval zájemce, aby se nahlásili. Nakonec jsme povstáním uctili památku našeho člena Jiřího Pechmana, který nás navždy opustil (viz zmínku v minulém čísle).

Dr. Sedlák pozval přítomné na výstavu sukulentů (viz rovněž dále). Upozornil i na pestrou a bohatou nabídku rostlin do prodeje.

Petr Metela vyzval přítomné účastníky schůze, že je ještě několik posledních volných míst v autobusu a je možné se přidat na zítřejší zájezd.

Dále proběhlo obvyklé slosování vstupenek. Cen bylo hodně, bylo vidět několik mladých tváří návštěvníků, které zřejmě přilákala výstava kaktusů. Uvidíme, budou-li se vracet. Do slosování přispěli cenami – semeny Emil Vašíček, rostlinami manželé Urbanovi, Dana Dobešová, Milan Kovář, Luboš Hrubý, Dalibor Šopf, manželé Čechovi a tiskovými jeden skromný anonym.

Následovala přednáška Petra Metely – přesněji pokračování nedokončeného povídání o jeho cestě do Argentiny. Petr potvrdil nastavený standard a zdá se, že přednáška se všem líbila. Obrázky měl kvalitní, povídání bylo poutavé a pestré, přehlednost udržovaly mapky, jimiž prokládal svou prezentaci.

Schůze výboru 15. září 2015

Výbor se opět sešel za obvyklých podmínek, Ke spokojenosti byly vyhodnoceny poslední akce – zářijová členská schůze a zájezd. Po asi deseti letech přišel čas na výměnu počítače. Rozhodnutí však necháme na novém výboru v roce 2016. Bylo oznámeno, že schůzka ohledně webu se zatím nesešla. Je však zajištěno nejnutenější fungování a snadná aktualizace. K přípravě mimořádné schůze v říjnu s přednáškou A. Muchy – všichni podle svých možností poskytnou informace, aby se o akci mohlo dozvědět co nejvíce členů klubu. Byla domluvena účast funkcionářů na schůzích v Chrudimi a ujednocena strategie. K sympóziu nejsou podstatné změny. Vstupné bude zaokrouhleno na 100 Kč a připravíme včas letáky, aby byly k dispozici v Chrudimi. V tomto měsíci neslavil nikdo ze členů výboru narozeniny, i tak jsme se ještě chvíli zdrželi při občerstvení a diskusi o ledačem.

Mimořádná členská schůze s přednáškou 2. října 2015

Předseda Stuchlík uvítal účastníky s omluvou za mimořádný termín a změnu začátku. Důležitou zprávou byla informace o sympóziu s programem přednášek. Vzhledem ke zkrácení času bylo následující slosování vstupenek velmi svižné, aby zbylo více času na hlavní přednášku. Cenami přispěli pánové Veselý, Dobiáš, Kašparovský a paní Petrželková(?).

Hlavním bodem byla ovšem přednáška Andrzeje Muchy – odborníka na parodie z Polska. Do Brna přijel i se svým mladým kolegou Tomaszem Blaczkowským – odborníkem na lobivie. Přijeli až z Gdaňska od moře cestou dlouhou 800 kilometrů.

Nejprve se přednášející zeptal, kolik je mezi přítomnými pěstitelů parodií. Nebylo jich mnoho. Andrzeje to příliš nepřekvapilo a vyslovil naději, že po dnešní přednášce jich možná přibude. Na úvod ukázal obrázky ze své sbírky. Prohlásil, že půjde cestou „minimax“ – tedy poskytne minimum slov a maximum obrázků. Jeho zmíněná obava, že bychom jeho řeči nemuseli dobře rozumět, se ukázala jako zbytečná. Podobně jako jeho předchůdce Matuszewski ovládal češtinu natolik dobře, že se jeho změti polštiny, češtiny a slovenštiny dalo docela dobře porozumět. Polští kaktusáři jezdí na své cesty často s našimi a slovenskými přáteli, proto – i díky příbuznosti našich slovanských jazyků – pochytí docela dost z češtiny a slovenštiny.

Andrzej Mucha nejprve popsal historii objevování a popisování rostlin rodu *Parodia* a postupně přešel k popisům jednotlivých druhů a nalezišť. Díky mapkám, které dokreslovaly představu o výskytu jednotlivých druhů, se mu podařilo velmi dobře vystihnout hlavní charakteristiky druhů podle nalezišť. Obrázky rostlin z nalezišť doplnil pro srovnání snímky rostlin ze sbírek.

Mám za to, že tento mimořádný počin byl velmi vhodný a užitečný, protože rod *Parodia* je u nás poněkud opomíjený, a tak jsme dobře zaplnili naši mezeru v poznání.

Zavírání sezóny v Chrudimi

Tentokrát se o největší kaktusářské pouti v naší zemi a dost možná i ve světě nebudu rozepisovat podrobně a reportážně jako v předchozích letech. Něco je stejné, něco jedinečné. O doprovodných – méně viditelných akcích – týkajících se výboru Společnosti a Redakční rady časopisu *Kaktusy* informuje podrobně na jiném místě Radek Čech. Vezmu jen pár věcí, které mě za ujaly nebo mi připadly mimořádné či atypické.

Počasí opět nezklamalo. Dopoledne bylo sice trochu pošmourné – co také čekat koncem září – během dne však sem tam vykuklo Slunce.

U Pavlíčků bylo příjemně a hezky, kdo chtěl, mohl se potkat a popovídat si se známými kaktusáři i „výbory Společnosti“. Rostliny nádherné, jakoby načasované na tuto sobotu.

Burza kaktusů – ač opět velmi bohatě obsazená a zásobená – mi připadala poměrně méně zalidněná. Nebyla tam obvyklá tlačence. Oproti loňsku nebyla obsazena část pod schodištěm vzadu. I tak byly prodejní stoly i na chodbách a někteří prodejci zůstali před

budovou. Vstupné bylo 30 Kč. Ani si neuvědomuji, kdy podražili, mám v paměti, že to dlouhá léta bývalo 20 Kč.

Hlavní společenská akce dne proběhla opět v plně obsazeném – ne však přečpaném sále kina Svět u řeky Chrudimky. Ani letos, přes předchozí přípravy, nefungovala technika na 100 procent. Potíže se však podařilo překonat a s nevelkým zpožděním proběhlo přivítání (předseda chrudimského kaktusářského sdružení Karel Pavlíček a předseda Společnosti českých a slovenských pěstitelů kaktusů a sukulentů Jaroslav Vích) a předání výroční ceny za zásluhy o rozvoj českého a slovenského kaktusářství Gabrielu Verešovi.

Dále následovaly minipřednášky podle programu:

- Přednáška Zlatého Alberta.
- Vlastimil Lukeš – Telokaktusy letošního jara.
- Zlatko Janeba – Rod *Islaya*.
- Petr Antálek – *Ariocarpus* stokrát jinak.
- Boris Vrškový – Etiopie.
- Thomas Blaczkowski – O miniaturovych lobiviach z Argentyny, Boliwie i Peru.
- Milan Zachar – Vtedy v Amerike 1990–2015.

Ačkoli ani letos jsem kvůli odjezdu vlaku nestihl celý program, vše nasvědčuje tomu, že se akce opět vydařila ke spokojenosti všech účastníků.

Sezóna je tedy oficiálně uzavřena – ač řada akcí ještě následně proběhne a kaktusáři ještě zdaleka neupadají do zimního spánku. Tak zase za rok – poslední sobotu v září.

Zájezd do východních Čech

I letos podle osvědčené šablony uspořádal náš klub pro své členy – zejména ty, kteří se podíleli na zdaru výstavy kaktusů – zájezd do čtyř sbírek ve východních Čechách.

Schéma bylo tradiční: Účastníci se členové klubu – vesměs brigádníci a služby z výstavy, odjíždělo se první zářijovou sobotu (5. 9.) v 6 hodin od Janáčkova divadla v Brně. Účastníci se sešli včas, někteří přistoupili ještě cestou, která netrvala dlouho. První – a asi nejdější – zastávka byla v Sázavě u Lanškrouna.

Tam bydlí a má svou sbírku pan Otmar Kokora. Se synem Jiřím ovšem hospodaří i v dalších oborech. Na své farmě chovají daňky a rovněž ryby. O tom jsme se ostatně přesvědčili. Za rohem budovy mají nádrže s mladými jesetery (tři druhy) a dvěma druhy pstruhů, které nám pan Kokora ochotně ukázal a předvedl nám jejich krmení. Tolik ryb pohromadě se jen tak nevidí. Leč my jsme přijeli především za kaktusy. Zahrada je téměř zcela obsazena pařeništi, a co bylo pro mnohé naše členy významné, většínou plnými rostlin na prodej. Výběr byl velmi pestrý, k dostání byly vedle kaktusů i ostatní sukulentní rostliny, například kosmatcovité. Ve velkém skleníku mají Kokorovi sbírku úctyhodných rostlin. Mezi mnoha druhy zaujme třeba záhon melokaktusů, v čele se vzpínající štíhlé a chlupaté arojadoje, gymnokalycia, buiningie s postranními cefálii, grusony, astrofyta, cereusovité... Venku u stěny se vyhřívají vzrostlé sukulenty a porůznu se krčí „doprovodná vegetace“ jako rajčata apod. Pamětníkům muselo být toto místo povědomé, neboť jsme je již navštívili na podobném zájezdu před léty. Tehdy jsme dokonce šli na rybí farmu a někteří členové si kupovali ryby. Na to se tentokrát nedostalo.

V nedalekém Lanškrouně na nás totiž už čekal další kaktusář – Jiří Mička. Nezaujal tolik rozlohou svého „panství“, jako spíše útulným prostředím. Na malé zahradě má skleník přilepený k domu, do kterého se vstupuje přes „klubovničku“ s krbem a pracovní/trucovnou. Zvenku podél skleníku je skalka s jezírkem. Vzadu na zahradě stojí ještě jedno menší vyvýšené pařeniště s kaktusy. Na začátku zahrady je posezení pod pergolou zarostlé všelijakým popínavým proutím, takže tam muselo být příjemně i v letošních letních vedrech. Zmíněná klubovnička v průchodu ke skleníku svědčí o tom, že kaktusářství není jedinou zálibou našeho hostitele. Myslivecké trofeje a sbírka šišek jehličnatých stromů ukazují na zájmy myslivecké a na to, že z teplíčka skleníku se Jiří Mička chodívá zchladit do stínu lesa.

Nás kaktusáře ovšem nejvíce zajímal jeho skleník. Zde se dá najít široké spektrum rostlin. Jsou převážně menšího vzrůstu, často sesázené do skupin v miskách, kromě těch sloupovitých umístěných uprostřed. V čele skleníku vzadu je velmi působivě uspořádaná skalka osázená drobnými druhy kaktusů. Na protější straně se najde koutek osázený sukulenty.

Jakmile jsme si všechno prohlédli a začali jsme spíše poposedávat a diskutovat, nadešel čas k odchodu. Ne však ještě do další sbírky, nýbrž na oběd. Na ten jsme si zašli do kouzelné dřevěné hospody v České Třebové. Jídlo všem okolo chutnalo, pivo osvěžilo, obsluha byla rychlá a příjemná.

Po obědě jsme přešli kousek k našemu hostiteli a celodennímu průvodci panu Jiřímu Grundovi. I on má malou zahrádku, jejíž část zabírá skalka osázená převážně netřesky (nechybí ovšem pochopitelně ani opuncie). Na skalce by se ovšem vyřádl i geolog, protože ji

tvoří částečně sbírka kamenů, které se svou ženou shromáždili porůznu na cestách. Některé kameny jsou umělecky/řemeslně upraveny do různých symbolů, kde se několikrát vyskytuje písmeno G. Na konci zahrady je však to hlavní – kaktusové skleníky. Vpravo větší na neobvyklé vysoké dřevěné konstrukci. Ten je určený především pro sbírkové rostliny, je vysoký a prostorný. Vlevo menší s kovovou konstrukcí slouží jako pomocný na množení rostlin. V jeho přístěnku je množství dalších netřesků na rozmnožení.

U pana Jiřího Grundy nebylo tolik rostlin na prodej jako zejména v první a poslední navštívené sbírce, někteří naši členové si však i tam přišli na své, kdy se jim po domluvě s majitelem podařilo získat některé žádané a vytoužené kousky.

Jako snad všude, i u Grundy se našlo mimotéma. Nepočítám-li nádherně udržovanou zahradu a skalku s netřesky, v kleci u domu bydlí drobní ptáci – prý chůvičky nebo zebříčky.

Tři čtvrtiny zájezdu jsou za námi. Zbývá ještě nejdelší zájezdka k poslednímu plánovanému kaktusáři. Směr Jaroměř. Jasenná. Dubnovi. I tam si to pamatujeme. Před několika lety jsme tam už byli. Tehdy však ještě nebyl areál tak rozsáhlý. Nyní jsme vešli mezi hangáry, na jejichž konec sice oko dohlédne, ale dost se tam člověk nachodí. Sortiment bohatý a velmi široký, ráj pro koupěchtivé. Sbíрка též rozsáhlá, ne však už tak udržovaná a úhledná, jak by si rostliny zasloužily. Obchod je obchod a někdy má přednost před péčí o sbírkové rostliny. Kaktusy, sukulenty, masožravky, barevné obdélníky přepravek s vyrovnanými rostlinami podle druhů, předtištěné cenovky, pravokořenné rostliny, roubovance, řízky, podložky na roubování, něco začíná zarůstat, spousta práce před i za. Rodinný podnik s několika zaměstnanci. Klučina sedící na stoličce před skleníkem hlídající návštěvníky. Ještě menší kočenka počítající útratu. Obdivuhodné a nepředstavitelné. Ohromné, když je záliba povoláním a zaměstnáním. A může to v takovém rozsahu ještě někoho bavit? Mnoho otázek, úvah, přemýšlení. Mnoho k vidění. Mnoho na výběr, na prodej. Naložíme to všechno do autobusu a uvezeme to?

Naložili a uvezli jsme všechno. Od nadsázky zpátky na zem. Zbytek cesty proběhl v pohodě, cestou jsme vysadili pana Grundy s poděkováním za výtečnou organizaci a celodenní doprovod. Postupně „odpadli“ členové tzv. blanenské menšiny, neboť jsme projížděli jejich krajem. Petrovi Metelovi se opět podařil bezvadný zájezd se spoustou hezkých zážitků. I počasí bylo objednané optimálně. Ačkoli zrána bylo ještě poněkud pošmourno, posléze se udělalo velmi příjemně na ven i do skleníků. Co víc si přát? Nejlépe, abychom mohli zase v plné sestavě, v pohodě a ve zdraví vyrazit na podobný zájezd i za rok?

Sympóziium 2015

Tradiční podzimní sympóziium se konalo – jako v některých předešlých letech – opět v sále úřadu Městské části Brno-Líšeň, tentokrát 17. října.

Vše proběhlo podle naplánovaného schématu, podrobněji se k němu vrátíme v následujícím čísle našeho zpravodaje.

Ze statistiky, kterou důkladně zpracovali Jana a Radek Čechovi, a ke které se podrobněji vrátíme v příštím čísle, zmíním aspoň počet účastníků: Bylo nás 79, tj o 10 % méně, než loni. Návštěvníci byli z České republiky, Slovenska a Polska, z 11 českých a slovenských organizací, přičemž našich členů bylo téměř 70 %.

U Kokorů, Sázava u Lanškrouna

Jiří Mička, Lanškroun

Jiří Grund, Česká Třebová

U Dubnů, Jasenná

Ze setkání Notosekce

Ve sbírce A. Zatloukalové (f. W. Prauser)

Snídaně v trávě (f. S. Stuchlík)

Účastníci na obědě (f. S. Stuchlík)

Sbírka M. Strnada (f. S. Stuchlík)

Obrázky k článku Radka Čecha o výletu do středních Čech (1), (2) a (3)

Chvála Notosekce

Mezi 28. a 30. 8. 2015 mi po dlouhé době něco vyšlo. Měl jsem čas, peníze, propustku od rodiny i zákazníků. Tři dny volna mi vyjdou málokdy, a proto – hurá na Notosekci. Tam se setkává skupina pohodářů se zájmem o rod *Notocactus*.

Vyjeli jsme v pátek z Brna autem a po projetí automobilových kolon jsme k večeru dorazili do Lipníku nad Bečvou. Ujali se nás organizátoři akce přátelé Pepa Králík a Mirek Strnad. Byli jsme ubytováni a odešli jsme na večerní posezení s přáteli kaktusáři. Účast v pátek bývá menší, ale i tak jsme si u rožněného masa a u piva bezvadně „splkli“.

Druhý den ráno začala odborná část setkání, byl nám představen nový šéf Internoto Wolfgang Prauser. Dosavadní předseda Norbert Gerloff má bohužel vážné zdravotní potíže a asi už k nám nezavítá. W. Prauser se uvedl dle mého laického úsudku kvalitní přednáškou o rostlinách okruhu *Setacei* (*Notocactus concinnus* – okruh). Přednášející z Notosekce jsou známí svou vysokou odbornou úrovní – obsahovou i obrazovou. Někdy si říkám, že je škoda mít tak kvalitní přednášky jen pro pár přátel, bylo nás tam i s nečleny Notosekce asi dvacet. Tyto akce jsou tak málo navštěvovány i v případě, že se pořádají v Brně nebo v okolí (viz loňská schůze Notosekce). Bohužel se to stává pravidlem. Šířit se podrobněji o přednášce předsedy Stuchlíka je zbytečné. Kvalita, odbornost, skvělé fotografie – známe i z jeho přednášek v našem klubu. Př. Stuchlík ukázal okruh kolem *N. uebelmannianus* se svým obvyklým nasazením, chyběly mi někdy jen bouřlivé diskuse o rostlinách s N. Gerloffem.

Další příspěvky měli: Jaroslav Vích o *Wigginsia bezrucii* a vzpomínku na G. Schäfera, Lumír Král o nejjíznějších stanovištích *N. submammulosus* a konečně Stanislav Stuchlík v zastoupení N. Gerloffa jeho prezentaci o skupině kolem *N. mammulosus*. Všechny přednášky splnily obvyklý vysoký standard.

Po ukončení odborné části proběhla všeobecná diskuse o budoucnosti Notosekce, pro vysoký věk většiny členů není příliš růžová. Řešil se i osud časopisu *Minimus*. Zvítězil názor vydávat v budoucnu jej elektronicky, tištěný je pro nás finančně neúnosný. Škoda. Probrali jsme i příští setkání – asi u př. Kaloče ve Frenštátu pod Radhoštěm. Večer jsme opět usedli ke grilu a pivu na zahradě u př. Strnada. Bylo to fajn, ani se nechtělo jít spát na ubytovnu.

V sobotu i v neděli zorganizoval „snídani v trávě“ u pařeniště př. Králík. Sbírký jsme navštívili v sobotu i v neděli. Zaujaly mne sulkorebutie př. Králíka, v pařeništi na zahradě se daří nejen jim. Má i skleník, kde množí a roubuje. Lépe jeho sbírku navštívit, než o ní psát.

Př. Strnad má nový polykarbonátový skleník, postavil ho sám, klobouk dolů. Vynikající větrání – může oddělat oba štíty, rostliny mají spoustu vzduchu a světla a je to na nich vidět. Kdybych se někdy zmohl na skleník, vzal bych si u Mirka inspiraci.

Na závěr jsme byli u paní Zatloukalové. Bylo to dosti smutné, její muž nedávno zemřel. Je to zvláštní pocit, sbírka nadále žije, ale její majitel je už na věčně zelených pláních. Nu, takový je život.

V neděli odpoledně návrat do rodného Brna, čím je akce kvalitnější, tím rychleji uběhne. Snad to vyjde i příští rok, kdo by měl čas a chuť, ať se Notosekce zúčastní, užije si klidné pohodové atmosféry. Díky všem účastníkům, bylo to fajn.

Př. Stuchlíkovi děkuji za inspiraci, pomoc a fotografický materiál.

Milan Kovář

Na výletě ve středních Čechách

Chtěl bych se s vámi podělit o návštěvu sbírek ve středních Čechách. Letos jsme se se ženou vydali na dovolenou po vlastech českých. A co bychom to byli za kaktusáře, kdybychom nenavštívili nějakou tu sbírku. Kde jsme se všude toulali, není předmětem tohoto článku. Cestou jsme však míjeli Pískovou Lhotu, kde má skleníky Pavel Heřtus. Nelenili jsme a zavítali na prohlídku. Kdo z vás chodí na brigády, měl možnost jeho fóliovník navštívit na jednom ze zájezdů. Nabídka byla pestrá od kaktusů přes sukulenty až po např. čerstvě dovezená *Pachypodium bispinosum*.

Dále jsme pokračovali směrem na Mělník, kde je nedaleko Roudnice nad Labem. Zde bydlí známý propagátor sukulentů a kaudexů Jan Gratias (na následujícím snímku vpravo). S Honzou jsme byli předem domluveni, že ho navštívíme. A aby to nebyla jen jedna sbírka, domluvil nám ještě návštěvu u svého kamaráda Jana Boháčka (na následujícím snímku vlevo) v nedalekém městečku Hořtka.

Po milém přivítání na dlouhé zahradě za domem jsme si prohlédli pařeniště, kde byla soustředěna téměř ucelená sbírka rodu *Sulcorebutia*. Téměř piši pro to, že díky neustále novým rekombinacím vlastně ani ucelení nelze dosáhnout. Dále jsme se kochali ve skleníku, kde byl sortiment přeci jen s pestřejším zastoupením jak severu, tak i jihu. Ve skleníku mě však zaujala úplně jiná věc. Každý kaktusář zápasí s místem a snaží se využít každý kout. Nejinak tomu bylo i tady. Zem byla vysypána pískem a téměř celá plocha využita na zakořenění odnoží, které byly jen tak nakladeny na zem a označeny jmenovkou (obrázek 3 v barevné příloze). Přirozená vlhkost z půdy určitě usnadňuje tvorbu kořenového systému. Poté jsme obdivovali podél jedné delší strany zahrady netřesky vtipně řečeno od A do Zet. Byly zde zastoupeny prakticky všechny možné i nemožné druhy rodu *Sempervivum*.

Po krátkém posezení jsme se odebrali do Roudnice nad Labem. Jan Gratias bydlí v rodinném domě se zahrádkou a můžete si ho pamatovat z brněnského sympozia 2013, kde měl přednášku Inventura kaudiciformních sukulentů v našich sbírkách nebo jako neúnávného autora článků o sukulentech v časopise Kaktusy. Sám o sobě říká, že je psavec. Ostatně napsal řadu knih a na mnoha se podílel jako spoluautor. Přestože je propagátor sukulentů a kaudexů, jak už jsem se zmínil výše, má také sbírku kaktusů umístěnou v přístavku za skleníkem. Nebudu však předbíhat. Cestou na zahradu jsme měli první zastavení u police a balkonu z boku domu, kde jsme viděli první zástupce sukulentních bonsajů. Za zmínku stojí např. *Pachypodium succulentum*, *Fockea edulis* a další. Také nás upozornil na rostlinku *Graptopetalum pachyphyllum* zasazenou do 2 cm³ velké dutiny v kousku zvětralé břidlice (obrázek 1). V ní takto žije již od roku 1998, kdy posloužila jako jeden z námětů v knize Sukulenty jako bonsaje. Pokračovali jsme dále, kde má ke stěně domu připojený skleník. Oko sukulentáře by zajásalo. Mohli jsme spatřit přehršel zajímavých rodů a druhů, v převaze však momentálně byly druhy rodů *Pelargonium* (obrázek 2) a *Sinningia*. Za skleníkem se nachází menší pařeniště na kuřích nožkách, kde jsou umístěny výše zmíněné kaktusy,

např. rody *Astrophytum*, *Echinocereus*, *Echinofossulocactus*, *Echinopsis*, *Gymnocalycium*, *Lobivia*, *Mammillaria* a *Notocactus*.

Vedle pak stojí ještě jeden skleník, který z poloviny slouží i na zeleninu. Překvapivě v něm prospívají i sazenice některých druhů sukulentů a ze dvou nejvíce zastoupených rodů jsme si odvezli něco na památku.

Návštěva u obou pěstitelů byla velmi příjemná a určitě stojí za to se zmínit i na stránkách zpravodaje Azet.

Radek Čech

Informace z redakční a vydavatelské rady a výboru SČSPKS v Chrudimi 26. 9. 2015

Jednání redakční a vydavatelské rady začalo jako první, již v 15.00 hodin. Na pořadu byl hlavně obsah a kontrola časopisu Kaktusy 4/2015 a debata o obsahu speciálu číslo 41. Dále se hovořilo o dalších možných tématech vhodných pro další speciály. Poté přítel Berka informoval o Atlasu kaktusů, 30. ročník je kompletně připravený pro tisk. Řešila se i finanční stránka vydávání časopisu Kaktusy a Atlasu kaktusů, a protože je bilance dobrá, není důvod periodika zdražovat. Proto přítel Běťák navrhl k projednání na výboru SČSPKS cenu pro rok 2016 následovně: časopis Kaktusy individuálně z Prahy 340 Kč, časopis na členské schůzi 270 Kč, Atlas kaktusů 200 Kč pro Českou republiku a pro Slovensko kvůli vyššímu poštovnému 250 Kč.

Od 17 hodin následovalo jednání výboru Společnosti českých a slovenských pěstitelů kaktusů a sukulentů. Po zahájení následovaly zprávy funkcionářů, jmenovitě: předseda Jaroslav Vích – Zpráva za minulé období, hospodář Stanislav Stuchlík, za revizní komisi Ivan Kubát, v zastoupení Zdenka Podešvy Jaroslav Vích zprávu o webových stránkách společnosti a za archivní sekci Jiří Vochozka. Všechny zprávy byly bez připomínek schváleny. Poté všechny přítomné informoval předseda redakční rady Petr Pavelka o časopisu Kaktusy. Byla schválena výše zmíněná cena časopisu pro rok 2016. Dále nás Lubomír Berka seznámil s Atlasem kaktusů a jeho budoucím směrem. Na cenu Zlatý Alberto 2016 byl jednomyslně navržen a schválen Pavel Pavlíček. Dalším bodem byla debata o připravované valné hromadě na příští rok. VH uspořádá KK Piešťany v sobotu 8. 10. 2016 se začátkem ve 13 hod.

Nejdůležitější věc, která se projednávala a týká se všech organizací, je nový Občanský zákoník. Jaroslav Vích informoval všechny přítomné o tom, co z toho vyplývá pro nás. Předně to je nová přeregistrace organizací, které nemají v názvu spolek nebo zapsaný spolek. Týká se to prakticky všech kaktusářských spolků na území ČR. Minulá valná hromada pověřila výbor SČSPKS, aby v této věci jednal. Proto předseda Jaroslav Vích přišel s nápadem, aby se takto zapsala pouze Společnost a ostatní spolky by se staly pobočnými organizacemi Společnosti. Pro jednotlivé kaktusářské spolky by se prakticky nic nezměnilo, jen je nutná úprava stanov, to se týká i Společnosti. Jaroslav Vích po konzultaci s právníky pošle jednotlivým organizacím návrh na nutné změny ve stanovách jednotlivých spolků, aby vše vyhovovalo právním předpisům.

Dále se řešila nová adresa Společnosti, a protože je registrována v Brně, logicky se nabízel adresa Scheinerova 20, 628 00 Brno, což je adresa místopředsedy Astrophyta, Petra Metely.

V časopisu Kaktusy bude o těchto jednáních určitě informováno a celkové znění jednotlivých zpráv je možné přečíst na webu Společnosti.

Radek Čech

Lidé kolem

I tentokrát mi Karel Kašpárek připomněl významná životní výročí našich členů.

Stanislava Kvasničková – 70

Michal Skurský – 60

Naše oslavence známe z členských schůzí, výstav a dalších akcí klubu i těch mimoklubových. Paní Stáňu jsem třeba nedávno potkal na zmíněné výstavě sukulentů. Těší nás, že nejsou jen pasivními členy a podle svých možností pomáhají klubu – třeba na výstavách. Děkujeme.

Výbor klubu přeje všem jubilantům hodně lásky, zdraví a vůbec – důvodů k radosti, abychom se mohli nadále setkávat.

Dalším článkem přispěl i Jaroslav Kašparovský:

Sedmdesát pět a padesát.

Obě tato významná životní jubilea patří jedné a téže osobě. Patří našemu členu panu Jiřímu Podrábskému.

V říjnu letošního roku se pan Jiří Podrábský dožil sedmdesáti pěti let a zároveň s tímto životním jubileem oslavil i padesátileté členství v našem kaktusářském klubu *Astrophytum Brno*.

Zajisté většina z vás pana Jiřího velmi dobře zná. Jiří se pravidelně zúčastňoval a zúčastňuje přednášek našeho klubu, symposií a také brigád na výstavě a výstav samotných.

Mnozí z vás mají jistě doma rostliny, které si vyseli ze semen od Jiřího, nebo rostliny, které si zakoupili jako semenáčky a dnes to jsou již letití krasavci.

Není třeba více Jiřího představovat a psát o něm. Chtěl bych mu touto cestou – a jistě nejenom za sebe – popřát do dalších let hodně zdraví, spokojenosti, klidu a radosti nejenom z kaktusů.

Jiří, uživej si ještě ve zdraví dlouhá léta. To Ti přeje tvůj dlouholetý známý, kterému jsi v jeho kaktusářských začátcích hodně radil, Jaro Kašparovský.

Zajisté Ti k tvému jubileu popřejí i další kaktusáři ze spolku a výbor *Astrophyta*.

Jaroslav Kašparovský

Samozřejmě, Jaro, výbor se přidává☺

Erratum

Ke vzpomínkovému článku na Dr. Fleischera z minulého čísla upřesňuji jméno autora. Za zkratkou Mil. se zřejmě skrýval Miloslav Zubr. Zajímavostí je, jak vypátral a upozornil mě Stanislav Stuchlík, že ve Vyškově, dokonce ve stejné ulici, žil podle seznamu z roku 1969 i Miroslav Zubr. Na toho mě pro změnu nasměroval Emil Vašíček. Děkuji oběma.

Astrophytum myriostigma SB 262?

Když jsem v roce 2003 vyséval vícero druhů semen kaktusů, byla mezi nimi i semena shora uvedeného druhu.

Mnoho semenáčků jsem již rozdal nebo vyměnil a ve sbírce jsem si z tohoto výsevu ponechal několik rostlin. Mnohé z těchto rostlin, až na tři výjimky již vykvetly typickými žlutými květy. Mezi těmito třemi rostlinami jsou dvě, které doposud nekvetly a jedna rostlina, která vykvetla letos poprvé. Jaké bylo moje překvapení, když jsem uviděl, jakou barvu má květ této rostliny. Na obrázku, který vidíte, je barva květu, jak ji bez úprav zachytil fotoaparát.

Květ byl asi ve velikosti na šířku jednorozetové mince, možná malinko větší a kvetl pouze jeden den. Když jsem tak nad tím kvítkem stál, přemýšlel jsem, jestli barva květu je nějakou přírodní mutací nebo nejedná-li se o hybridní rostlinu. Pokusil jsem se tento květ sprášit klasicky, žlutě kvetoucí myriostigmou, ale nepodařilo se to. Rostlina nevytvořila plod a tudíž ani semen se nedočkám.

Rád se se čtenáři Azetu podělím o tuto malou zajímavost a popřípadě si vyslechnu vaše názory týkající se této mé rostliny. Možná má někdo ve sbírce něco podobného, a tak by bylo zajímavé, kdyby se s námi o takovouto zajímavost podělil.

Jaroslav Kašparovský, www.kaktusy-adenia.wz.cz

Fotografie uvedených rostlin jsou na titulní stránce nahoře. Ve spodní řadě jsou *A. senile* s odlišnou barvou květu od téhož autora.

Výstava sukulentů v Brně

Přesněji výstava sukulentů, kaktusů, tilandsií a jiných exotických rostlin, která proběhla 11. až 18. září 2015 ve sklenicích univerzitní botanické zahrady na ulici Kotlářské.

Stihli jsme to přesně poslední den a bylo to fajn. Výstava nebyla sice kdovíjak rozsáhlá, byla však velmi příjemná. Tomu přispělo prostředí skleníků botanické zahrady Masarykovy univerzity, kde jsou shromážděny subtropické a tropické rostliny.

Výstava byla umístěna převážně ve druhé místnosti. Na parapetech po obvodu byly vyšší sukulentní rostliny a na jiném kaktusy. Na stolech uprostřed byly spíše drobnější rostliny. Například kosmaticovité, z nichž některé kvetly, což bylo velmi působivé.

V dalším prostoru byla jakási čelní expozice s rostlinami na poličkách a obrazem krajiny se sukulenty. Kousek vedle byly k vidění i kresby Jaroslava Záhory. Všichni je známe, je v nich krása i věrnost zobrazení. V dnešní době, kdy je barevná fotografie dostupnější, než kdykoli v minulosti, jsou tyto kresby připomínkou, jak se dříve ilustrovaly knihy a časopisy. Dříve samozřejmě, dnes vzácné. Vůbec se nedivím, že Záhorovy obrazy jsou třeba vědeckým darem některým našim „výborům“ k významným narozeninám. Však jsme o nich psali.

V zadním traktu byly k dispozici k prodeji rostliny a některé kopie Záhorových kreseb. Před koncem výstavy už někteří prodejci počítali, aby se vše včas stihlo. Však to známe i z našich výstav.

Ny výstavě a v prodeji jsem potkal několik členů klubu. Pro ilustraci najdete na poslední stránce obrázky. Jsem rád, že se mi letos podařilo tuto výstavu stihnout a spoň před samým jejím závěrem. Byla velmi pohodová a příjemná.

Kaktusáři na Spiši se činí

Dokazuje to útlá knížka, kterou mi půjčil Emil Vašíček. Knížka se jmenuje Kaktusy na Spiši – 30 rokov organizovaného kaktusárstva. Jako autor je uveden Marián Jančura a letos ji v nákladu 100 ks vydalo Občianske združenie Klub kaktusárov Spišská Nová Ves s podporou města Spišská Nová Ves. Brožovaná knížička o rozsahu asi 100 nečíslovaných stránek je řemeslně docela dobře provedena.

Popisuje historii postavenou na vůdčí osobnosti zakladatele Milana Štraucha, který je zároveň největším pěstitelům kaktusů ve zmíněné oblasti. Členskou základnu zpočátku tvořili převážně zaměstnanci drah a scházeli se v Uzlovém klubu železničního depa ČSD ve Spišské Nové Vsi. Přidávali se i příslušníci jiných profesí a studenti.

Podnětem pro sjednocení členů smičanských, novoveských a levočských se stala výstava v rámci Spišských výstavních trhů v roce 1985. Její obrovský úspěch pomohl přílivu nových členů. První desetiletí rozvoje klubu s konáním každoročních výstav je považováno za velmi úspěšné.

Druhé desetiletí je však již označeno jako „přechodná krize integrity“. Poklesla společenská aktivita, někteří začali cestovat, kaktusáři se uzavřeli do svého světa. Někteří se soustředili na prodej rostlin, což bylo v prvním období spíše podružné. Rovněž se objevilo několik amatérských popisovačů klonů. Nad řadou možných příčin – i nad sebou – se můžeme zamýšlet. Vše samozřejmě souvisí i s divokými „porevolučními“ roky živelného rozvoje kapitalismu. Jak povědomé. V té době se kolem Milana Štraucha vytvořil současný kolektiv. Zajímavá a podnětná je i snaha zapojování rodinných příslušníků do kaktusářského dění.

Třetí desetiletí je v knížce již rozepsáno podrobně po jednotlivých letech a konaných akcích. Obnovilo se konání výstav. V únoru 2005 proběhla ustavující schůze klubu – občanského sdružení. Každý rok je popsán na dvou až třech stránkách, sem tam je proložena fotografie.

Další část knížky je věnována výstavám a všemu, co s nimi souviselo. Následují zájezdy do sbírek ale i do botanických zahrad apod. Některé akce jsou popsány docela důkladně. Mnohé cesty mířily na Moravu i do sbírek některých našich členů. Jedním z důvodů je pochopitelně zeměpisná blízkost. Nicméně – i kdyby ne, hovoří autoři o Moravě jako o zemi zaslíbené kaktusům. Nechybí však ani zprávy o cestách do Čech a samozřejmě na Zavírání sezóny do Chrudimi.

Posledních bezmála dvacet stránek je věnováno lidem kolem klubu. Nejprve šířeji a obecně v seznamech, následují profily jednotlivých členů.

Kniha je zakončena otázkami a odpověďmi některých členů. Jsou filosofické, lidské a někdy i úsměvné. Úplně na konci nechybí poděkování.

Skláním se a symbolicky smekám. Smekám před činorodostí Spišanů, před jejich nápady, před odhodláním a vydáním knihy a především před tím, jak se dokázali po druhé dekádě znovu postavit na nohy a pokračovat v dříve nastartovaném a dočasně utlumeném snažení. Vidím tam poučení a možnost srovnání. I jiné kluby procházely svými vývojovými fázemi. Každý je jiná a každý má jiné podmínky, prostředí a zdroje. Spišští to zřejmě chytli za správný konec a velmi dobře využili svůj potenciál. Tak ať se drží. Děkujeme za počtení a za poučení.

Nic se neztratí

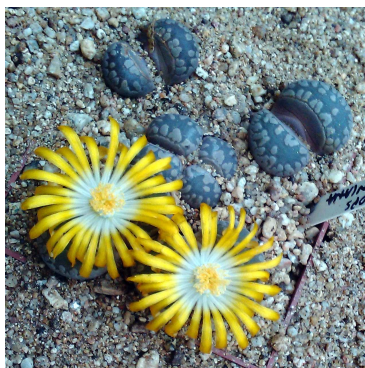
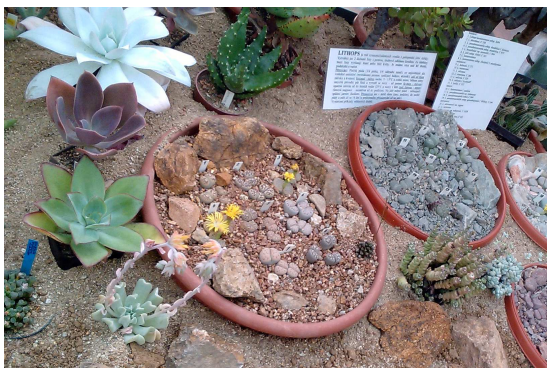
Když jsem vás vyzýval, abyste posílali snímky na soutěž o fotku na plakát (a můžete už začít vybírat, něco podobného se dá zakrátko čekat znovu), psal jsem, abyste připsali pár písmenek. Taková fotka potom má šanci se dostat do Azetu. O tom, že to funguje, vízte důkaz níže.

Turbinicarpus graminispinus – velmi pěkná, dobře pěstovatelná miniatúrka s dlouhými, podle názvu trávě podobnými trny. Zřejmě nejmenší z doposud známých druhů rodu *Turbinicarpus* má naleziště v mexickém státě Nuevo Leon. Rostlinka na snímku (na poslední stránce) je semenáček z r. 2009 v květináčku o průměru 4 cm. V našich sbírkách je šířena s polním číslem Vojty Myšáka VM 817.

Rudolf Moulis

Turbinicarpusy Rudolfa Moulise k článku výše

Z výstavy sukulentů k článku na s. 62

Azet – zpravodaj Klubu kaktusářů Astrophytum Brno – Neprodejné – Redakce, jazyková úprava, sazba: Josef Polách – sazba systémem T_EX s použitím písma Lido – tisk: Tiskárna Indra – vytvořeno s použitím legálního a svobodného softwaru – aniž bylo vědomě ublíženo živým tvorům – v člancích byly opraveny jazykové a typografické chyby, beze změny smyslu sdělení, není-li uvedeno u příspěvku jinak – připomínky, náměty, příspěvky prosím na adresu josef@polach.org